

GENPROCURE

KATALOG KWESTII PŁCI
ORAZ KLAUZUL
DOTYCZĄCYCH
RÓWNOŚCI PŁCI W
ZAMÓWIENIACH
PUBLICZNYCH

SPIS TREŚCI

1

PG 4 WPROWADZENIE

2

SZEŚĆ KROKÓW "CYKLU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH"

- PG 6 2.1** Analiza wydatków
- PG 8 2.2** Identyfikacja wyników
(Strategia Zamówień Publicznych)
- PG 10 2.3** Inicjowanie zamówień
- PG 13 2.4** Dokumentacja przetargowa
- PG 16 2.5** Podejmowanie decyzji
- PG 19 2.6** Monitoring

3

PG 20 WNIOSKI

4

PG 22 SŁOWNIK POJĘĆ I KLUCZOWE ODSYŁACZE

- 4.1** Słownik pojęć
- 4.2** Kluczowe odsyłacze
- 4.3** Inne pomocne źródła

O URBACT

URBACT to ogólnoeuropejski Program Współpracy Transnarodowej, współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Programu Interreg. Obecnie trwa czwarta edycja Programu URBACT (URBACT IV), która ma na celu umożliwienie wymiany wiedzy oraz zdobywania doświadczeń między przeważnie małymi i średnimi miastami w zakresie Zrównoważonego Rozwoju Obszarów Miejskich (Sustainable Urban Development - SUD). Program ten realizuje swoje cele za pomocą „Metody URBACT”, a w szczególności poprzez finansowanie różnego typu Sieci zajmujących się tematami związanymi z SUD.

Sieci Planowania Działań (Action Planning Networks – APN) działają przez okres dwóch i pół roku, a w ramach transnarodowej wymiany wiedzy i lokalnej nauki wymagają od miast uczestniczących opracowania Zintegrowanych Planów Działań (Integrated Action Plans – IAP), które szczegółowo określają, w jaki sposób miasta te zamierzają sprostać konkretnemu wyzwaniu miejskiemu w nadchodzących latach. W okresie od czerwca 2023 r. do grudnia 2025 r. URBACT sfinansował 30 takich sieci APN.

O SIECI GENPROCURE

Sieć GenProcure była jedną z 30 sieci APN działających w okresie od czerwca 2023 r. do grudnia 2025 r. i skupiała się na temacie „Zamówienia publiczne uwzględniające kwestie płci” (Gender Responsive Public Procurement). Prowadzona przez miasto Vila Nova De Famalicão w Portugalii (Partner Wiodący), poprzez serię transnarodowych spotkań edukacyjnych i lokalnych wymian, sieć GenProcure dążyła do zmiany kultury zamówień publicznych. Celem było aktywne uwzględnianie kwestii płci podczas projektowania możliwości zakupu towarów, usług i robót oraz włączanie Klauzul Równości Płci do procedur przetargowych. Partnerami Projektu (PP) byli: Koszalin (Polska), Stowarzyszenie Rozwoju Międzygminnego Satu Mare (Rumunia), Umeå (Szwecja), Alcoi (Hiszpania), Mesyna (Włochy), Departament Rozwoju i Projektów Międzynarodowych Kantonu Zenica-Doboj (Bośnia i Hercegowina), Zagrzeb (Chorwacja) oraz Újfehértó (Węgry).

O KATALOGU

Niniejszy „Katalog uwzględniania kwestii płci i klauzul dotyczących w zamówieniach publicznych” został współtworzony bezpośrednio z Partnerami GenProcure. Odzwierciedla on całą naszą wspólną wiedzę zdobytą podczas wymian transnarodowych i lokalnych, a jego celem jest zapewnienie wsparcia innym miastom i regionom dążącym do stosowania Zamówień Publicznych Uwzględniających Kwestie Płci (Gender Responsive Public Procurement – GRPP). Katalog ten gromadzi ustalenia wynikające z zadań i dyskusji przeprowadzonych podczas Spotkań Transnarodowych. Został on napisany przez naszego Eksperta Wiodącego, Matthew Baquerizę-Jacksona.

PODZIĘKOWANIE OD PARTNERA WIODĄCEGO – VILA NOVA DE FAMALICÃO

Kiedy pojawił się pomysł połączenia zamówień publicznych z równymi szansami, szybko zdaliśmy sobie sprawę, że równość płci będzie głównym tematem w ramach tych szans. W czasach, gdy zamówienia publiczne odgrywają coraz ważniejszą rolę w Unii Europejskiej, nadszedł czas, aby uświadomić sobie, jak możemy wykorzystać przetargi do wpływania na zachowanie społeczeństwa i różnych interesariuszy w kierunku równości płci. To był wybór; to była droga naprzód.

Dlatego jesteśmy wdzięczni URBACT, za pośrednictwem jego Sekretariatu, za odwagę przyjęcia tej propozycji i wsparcie nas w tym projekcie. Naszym partnerom GenProcure składamy najgłębsze podziękowania za zaangażowanie, za dzielenie się, za podjęcie tematu oraz jego rozwijanie i udostępnianie. Wszystkim innym zaangażowanym, bezpośrednio i pośrednio, dziękujemy za wkład wniesiony w trakcie całego projektu. Naszemu Głównemu Ekspertowi, Matthew Baqueriza-Jacksonowi, składamy najgłębsze podziękowania za jego oddanie projektowi, jego zaraźliwy entuzjazm oraz za bycie naszym światłem przewodnim, które zawsze nas prowadziło i zawsze miało słowo lub gest, który dawał nam energię potrzebną do doprowadzenia tego projektu do końca. Interesariuszom i wszystkim, którzy mogą skorzystać z przedstawionej tutaj pracy, zostawiamy punkt wyjścia do eksploracji tych zagadnień i efektywnego wykorzystywania zamówień publicznych z korzyścią dla społeczeństwa.

To, co możemy powiedzieć na koniec, to: odważ się na innowacje!

5 WPROWADZENIE

1.1 KONTEKST

Między czerwcem 2023 r. a grudniem 2025 r. 9 miast i regionów wzięło udział w finansowanej przez URBACT IV (a) (wszystkie odsyłacze są szczegółowo opisane w Sekcji 4) Sieci Planowania Działań (APN) GenProcure (b). Poprzez serię spotkań międzynarodowych, działań na poziomie lokalnym oraz poprzez opracowanie 9 Zintegrowanych Planów Działań (IAP), GenProcure dążyło do zmiany sposobu, w jaki te 9 miast i regionów prowadzi proces zamówień publicznych. Skupiliśmy się na zmianie kultury zamówień, tak aby oprócz zapewnienia zgodności z przepisami i procedurami oraz uwzględniania kosztów, miasta i regiony badały również lokalne implikacje ekonomiczne, społeczne (w tym płciowe) i środowiskowe swoich decyzji dotyczących zamówień.

1.2 ZAMÓWIENIA PUBLICZNE UWZGLĘDNIAJĄCE KWESTIE PŁCI

Szczególny nacisk położyliśmy na Zamówienia Publiczne Uwzględniające Kwestie Płci (Gender Responsive Public Procurement). We wszystkich państwach członkowskich UE występują znaczne różnice w sytuacji kobiet i mężczyzn, jeśli chodzi o reprezentację, płace, zatrudnienie, przedsiębiorczość, bezpieczeństwo i dostęp do usług. Sieć APN GenProcure została stworzona w oparciu o hipotezę, że zamówienia można wykorzystać jako instrument przyczyniający się do eliminowania tych nierówności płci poprzez sposób, w jaki kontrakty na towary, usługi i roboty budowlane są planowane, zamawiane i monitorowane.

W trakcie działania Sieci jako podstawę i spójne ramy wykorzystywaliśmy „Cykl Zamówień” (c) – sześć kluczowych etapów, które składają się na proces zamówień, a na których gminy lokalne, inne instytucje wiodące (tzw. anchor institutions) i samorządy regionalne mogą uwzględnić kwestie płci oraz zbadać wpływ, jaki decyzje dotyczące zamówień i wydatki mogą mieć na eliminowanie nierówności płci.

1.3 O NINIEJSZYM KATALOGU

Ten „Katalog uwzględniania kwestii płci i klauzul związanych z równością płci w zamówieniach publicznych” jest końcowym rezultatem Sieci APN GenProcure. Został on współtworzony z naszymi 9 partnerskimi miastami i regionami, a jego celem jest przedstawienie, w jaki sposób można uwzględniać kwestie płci na przestrzeni sześciu etapów „Cyklu Zamówień”, a także jakie konkretne klauzule dotyczące równości płci można włączać do dokumentacji w przypadku faktycznego postępowania przetargowego.

Katalog jest przeznaczony dla każdego, kto w gminach lokalnych, instytucjach wiodących (anchor institutions) i samorządach regionalnych odpowiada za zamówienia publiczne. Dotyczy to nie tylko działów zamówień i wydziałów kupujących towary, usługi i roboty, ale także osób odpowiedzialnych za analizę danych, opracowywanie strategii, przeciwdziałanie nierównościom społecznym i płciowym oraz zarządzanie realizacją umów. Katalog mieści się w zakresie Dyrektyw UE dotyczących Zamówień Publicznych z 2014 r. (d) i, miejmy nadzieję, może zostać wykorzystany do przewyciężenia części awersji do ryzyka z nimi związanej.

Trzonem Katalogu jest Sekcja 2, która jest podzielona na 6 części, po jednej dla każdego z 6 etapów „Cyklu Zamówień”. Prezentujemy w niej kontekst dla każdego etapu, sposób, w jaki można na nim uwzględnić kwestie płci, przykłady z sieci APN GenProcure i spoza niej, a także jasne instrukcje dotyczące włączania uwzględniania kwestii płci i klauzul do zamówień publicznych.

6 SZEŚĆ KROKÓW 'CYKLU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH'

2.1 KROK 1 – ANALIZA WYDATKÓW

Krok 1 „Cyklu Zamówień” dotyczy Analizy wydatków. W całej Europie co roku organy publiczne wydają około 2 biliony euro na zakup towarów, usług i robót budowlanych w ramach procedur przetargowych. Lokalne gminy, instytucje wiodące i samorządy regionalne powinny analizować, dokąd te pieniądze trafiają. Ile wydają na przedsiębiorstwa zlokalizowane w ich własnej miejscowości, regionie i kraju? Ile wydają na Małe i Średnie Przedsiębiorstwa (MŚP) i Podmioty Ekonomii Społecznej (PES)? Ile wydają na przedsiębiorstwa, w szczególności w określonych sektorach przemysłowych, takich jak budownictwo, finanse czy energetyka? Ten rodzaj analizy wydatków, dla którego dostępne są narzędzia (e), może umożliwić bardziej efektywne zrozumienie, dokąd płyną pieniądze, i stanowić dobrą bazę dowodową dla wprowadzenia zmian w kulturze zamówień publicznych.

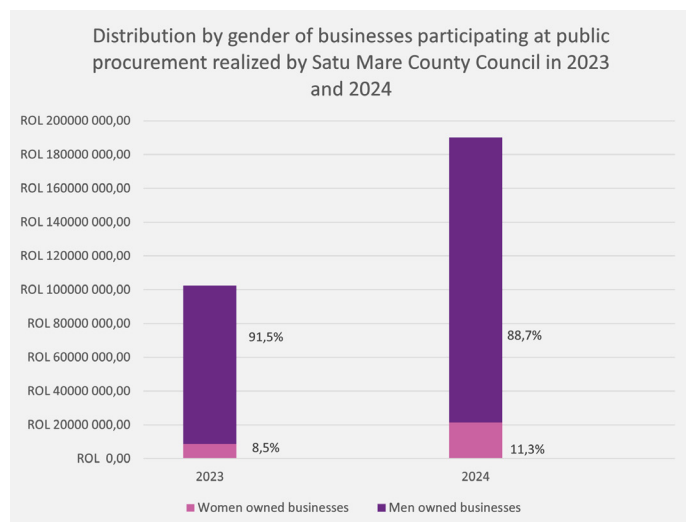
2.1.1 JAK MOŻNA UWZGLĘDNIĆ KWESTIE PŁCI PODCZAS ANALIZY WYDATKÓW?

Powyższy opis dotyczy „podstawowej” analizy wydatków, którą można przeprowadzać co roku, aby zrozumieć, dokąd trafiają wydatki na zamówienia w ujęciu geograficznym, sektorowym i pod względem typu biznesu. Lokalne gminy, instytucje wiodące i samorządy regionalne mogą jednak przeanalizować te dane dalej, z perspektywy płci. Na przykład, w ramach analizy typu biznesu, oprócz badania kwoty wydatków na zamówienia publiczne w MŚP i PES, mogłyby również analizować własność i zarządzanie tymi organizacjami – na przykład, jaki odsetek jest posiadany lub zarządzany przez kobiety. Wszystkie te informacje stanowią punkt odniesienia, względem którego można wyznaczać cele postępu.

Oprócz przeprowadzenia „podstawowej” analizy wydatków i analizy własności oraz zarządzania dostawcami pod kątem płci, można przeprowadzić bardziej „zaawansowaną” analizę wydatków. W tym przypadku lokalne gminy, instytucje wiodące i samorządy regionalne mogą wysyłać ankiety do obecnych dostawców i zadawać im pytania dotyczące ich praktyk i realizacji umowy – na przykład o liczbę kobiet zatrudnionych w zespole realizującym kontrakt. Wreszcie, można przeprowadzić analizę procedur zamówień publicznych wykorzystywanych wcześniej przez lokalną gminę, instytucję wiodącą lub samorząd regionalny – na przykład, ile procedur zawierało klauzule dotyczące równości płci (więcej szczegółów zawarto w Kroku 4).

2.1.2 PRZYKŁADY UWZGLĘDNIENIA KWESTII PŁCI PODCZAS ANALIZY WYDATKÓW

Podczas testowania działań w ramach Sieci Planowania Działań GenProcure, Satu Mare (Rumunia) dostosowało opisane powyżej narzędzie do „podstawowej” analizy wydatków do własnego kontekstu lokalnego i przetestowało je z sześcioma instytucjami wiodącymi, w tym z Radą Powiatu Satu Mare. Ponadto zebrano i przeanalizowano dane dotyczące własności i zarządzania dostawcami, aby określić, w jakim stopniu były to kobiety. Analiza wydatków została przeprowadzona przez Radę Powiatu Satu Mare dla wydatków zarówno z 2023, jak i 2024 roku, przy czym odsetek wydatków u dostawców będących własnością kobiet wyniósł odpowiednio 8,5% i 11,3%. Samo przeprowadzenie takiej analizy umożliwiło Radzie Powiatu rozpoczęcie nowego myślenia o zamówieniach, a zwłaszcza o technikach mających na celu zachęcenie większej liczby przedsiębiorstw będących własnością kobiet do ubiegania się o zamówienia publiczne.

2.1.3 KATALOG DANYCH DOTYCZĄCYCH PŁCI DO UWZGLĘDNIENIA W ANALIZIE WYDATKÓW

Istnieją 3 typy danych, które lokalne gminy, instytucje wiodące i samorządy regionalne mogą gromadzić w odniesieniu do płci, w ramach analizy wydatków:

TYP 1 – DANE ZDEZINTEGROWANE POD WZGLĘDEM PŁCI

- › Procent wydatków na rzecz firm będących własnością kobiet lub zarządzanych przez kobiety

TYP 2 – DANE Z ANKIET DLA WYKONAWCÓW

- › Jaki procent pracowników / kadry zarządzającej wykonawcy stanowią kobiety?
- › Jaka jest luka płacowa pomiędzy mężczyznami i kobietami w przedsiębiorstwie wykonawcy?
- › Jaka jest liczba kobiet zatrudnionych na pełny etat przez wykonawcę przy realizacji kontraktu?

TYP 3 – DANE O PROCEDURACH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

- › Liczba i procent procedur zamówień publicznych zawierających klauzule dotyczące płci.

2.2 KROK 2 – IDENTYFIKOWANIE WYNIKÓW (STRATEGIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH)

Krok 2 „Cyklu Zamówień” dotyczy identyfikowania lokalnych wyników ekonomicznych, społecznych, środowiskowych i specyficznych dla płci, które można osiągnąć za pomocą mechanizmów zamówień publicznych. Dyrektywy UE dotyczące Zamówień Publicznych z 2014 r. określają szereg wymogów dla władz publicznych w zakresie sposobu prowadzenia zamówień, kładąc główny nacisk na cenę, konkurencję i przejrzystość. Umożliwiają one jednak władzom publicznym również uwzględnienie szerszych celów społecznych i środowiskowych w trakcie procesu zamówień, pod warunkiem, że są one istotne dla charakteru zamawianego towaru, usługi lub robót.

Lokalne gminy i władze regionalne w szczególności, mają już wdrożony szereg strategii, czy to strategii miejskich, rozwojowych, czy ekonomicznych; a wszystkie te strategie zawierają cele, które chcą osiągnąć. Jeśli miasta chcą jasno określić rodzaje szerszych wyników, które chcą osiągnąć poprzez zamówienia publiczne, mogą opracować strategię zamówień, która je wyraźnie nakreśli. W ramach Sieci Planowania Działań GenProcure promowaliśmy znaczenie opracowywania przez partnerów strategii zamówień, które określają między innymi: prawo na poziomie krajowym i politykę lokalną dotyczącą zamówień; progi wydatków, przy których wykorzystywane są różne procedury zamówień; oraz szczegóły szerszych lokalnych wyników ekonomicznych, społecznych, środowiskowych i związanych z równością płci, do których osiągnięcia zamówienia mają się przyczynić. W ten sposób proces zamówień jest powiązany z realizacją szerszych celów strategicznych.

2.2.1 JAK MOŻNA UWZGLĘDNIĆ KWESTIE PŁCI PODCZAS IDENTYFIKOWANIA WYNIKÓW?

W ramach opracowywania strategii zamówień i identyfikowania wyników, lokalne gminy, instytucje wiodące i władze regionalne mogą wyznaczyć do włączenia wyniki, które mają na celu eliminowanie nierówności płci. Wyniki te mogą być już szczegółowo opisane w istniejących strategiach miejskich lub podobnych dokumentach, albo w dedykowanych planach równości płci. Wyniki te powinny zostać przeniesione do strategii zamówień i stanowić podstawę przyszłych kroków w „Cyklu Zamówień” podczas uwzględniania kwestii płci i opracowywania klauzul związanych z równością płci.

2.2.2 PRZYKŁADY UWZGLĘDNIANIA KWESTII PŁCI PODCZAS IDENTYFIKOWANIA WYNIKÓW

Miasto Wiedeń (Austria) od wielu lat prowadzi prace nad uwzględnianiem aspektu płci (gender mainstreaming) i GRPP (Zamówieniami publicznymi uwzględniającymi kwestie płci). Miasto Wiedeń uznaje, że zamówienia publiczne są funkcją międzyresortową i że decyzje podejmowane w sprawie zakupu towarów, usług i robót mogą mieć konsekwencje dla równości płci, nie tylko dla osób, które te towary, usługi i roboty otrzymują, ale także w zachowaniach przedsiębiorstw zatrudnionych do ich świadczenia. Wiedeń dąży do uwzględnienia kwestii płci na 3 sposoby w swoim podejściu do gender mainstreaming i strategii zamówień:

- ▶ Poprzez promowanie kobiet jako warunku społecznego realizacji zamówienia.
- ▶ Poprzez wykorzystanie kwestii płci do jakościowych kryteriów oceny ofert (więcej szczegółów w Kroku 4).
- ▶ Poprzez przeprowadzanie oceny potrzeb z punktu widzenia płci podczas planowania i opisywania zamówienia.

2.2.3 KATALOG REZULTATÓW ZWIĄZANYCH Z KWEŚCIĄ PŁCI DO UWZGLĘDNIENIA W STRATEGII ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

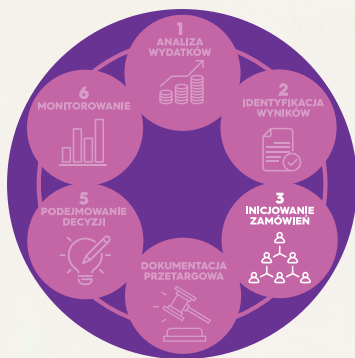
Istnieje szereg konkretnych wyników dotyczących płci, które można by włączyć do Strategii Zamówień Publicznych i które byłyby uwzględniane w ramach zamówień publicznych:

- ▶ Wzrost wskaźnika zatrudnienia dla określonych grup bardziej zagrożonych bezrobociem.
- ▶ Podniesienie świadomości wyzwania, jakim jest nierówność płci.
- ▶ Zmniejszenie luki płacowej między płciami.
- ▶ Zwiększenie przedsiębiorczości kobiet oraz liczby przedsiębiorstw będących ich własnością, które ubiegają się o zamówienia publiczne i odnoszą w nich sukcesy.
- ▶ Ograniczenie barier w zatrudnieniu stojących przed określonymi grupami demograficznymi, takich jak nieelastyczne godziny pracy, brak dostępu do opieki nad dziećmi, brak połączeń transportu publicznego.
- ▶ Wykorzystanie programów szkoleniowych do przełamania stereotypów płciowych związanych z zawodami, takimi jak budownictwo.

Istnieją również wyniki, które można włączyć w innych miejscach Strategii Zamówień Publicznych, a które pośrednio przyczyniają się do eliminowania nierówności płci:

- ▶ Zwiększenie liczby przypadków zastrzegania kontraktów dla określonych typów organizacji (np. Podmioty Ekonomii Społecznej, przedsiębiorstwa będące własnością kobiet).
- ▶ Zwiększenie liczby przypadków dzielenia kontraktów na części (lotting), aby zachęcić MŚP do udziału w zamówieniach publicznych.

2.3 KROK 3 – INICJOWANIE ZAMÓWIEŃ

Krok 3 „Cyklu Zamówień” Inicjowanie zamówień – jest to etap, na którym osoby pracujące w działach technicznych w lokalnej gminie, instytucji wiodącej lub samorządzie regionalnym planują towary, usługi lub roboty, które zamierzają nabyć. Na tym etapie osoby odpowiedzialne za zamawianie zadają sobie szereg pytań:

- ▶ Co dokładnie zamierzamy kupić?
- ▶ Jaki mamy budżet i jakie są ramy czasowe?
- ▶ Jak poinformujemy rynek o tym, co chcemy kupić?
- ▶ Jaki rodzaj procedury zamówienia zamierzamy wykorzystać?

To również na tym etapie osoby odpowiedzialne za zamawianie badają, które z lokalnych celów ekonomicznych, społecznych, środowiskowych i płciowych (opisanych w Kroku 2) są istotne dla towaru, usługi lub robót, które zamierzają nabyć, oraz czy procedury, takie jak podział na części (lotting) lub zastrzeżenie, umożliwią realizację tych wyników.

2.3.1 JAK MOŻNA UWZGLĘDNIĆ KWESTIE PŁCI PODCZAS INICJOWANIA ZAMÓWIEŃ?

Istnieją 3 sposoby, w jakie można uwzględnić kwestie płci podczas inicjowania zamówienia:

Pierwszym jest zbadanie, czy zamawiany towar, usługa lub roboty mają aspekt związany z równością płci, a konkretnie, czy wpłyną na mężczyzn i kobiety w różny sposób. Na przykład, w projekcie placu zabaw lub systemu transportu publicznego, istnieją wyraźne różnice w tym, jak mężczyźni i kobiety będą korzystać

z tej usługi. Osoby odpowiedzialne za zamawianie muszą w procesie projektowania skonsultować, jak usługa wpłynie na różne grupy społeczne w różny sposób i odpowiednio dostosować dokumentację przetargową (więcej szczegółów w Kroku 4).

Drugim jest zbadanie, czy wyniki związane z płcią szczegółowo opisane w strategii zamówień (Krok 2) są istotne dla charakteru zamawianego towaru, usługi lub robót. Będą takie towary, jak na przykład zakup okularów i kubków biurowych, które nie mają znaczenia płciowego; i będą inne, takie jak świadczenie usług pracowników tymczasowych, które mają wyraźne znaczenie ze względu na płeć. Osoby odpowiedzialne za zamawianie mogą wykorzystać szereg technik do oceny istotności wyników płciowych – mogą opracować matryce wyników w stosunku do typów towarów, usług i robót, aby można było zidentyfikować wyniki istotne dla różnych zamówień. Mogą również szukać wsparcia u urzędników posiadających specyficzną wiedzę na ten temat i analizować praktyki z innych miast i regionów.

Trzecim jest użycie technik, które otwierają możliwość ubiegania się o zamówienie i potencjalnego przyznania kontraktu Podmiotom Ekonomii Społecznej, przedsiębiorstwom będącym własnością kobiet i innym zróżnicowanym grupom. Dyrektywy UE dotyczące Zamówień Publicznych z 2014 r. zawierają przepis o zastrzeganiu kontraktów dla podmiotów gospodarczych, w których 30% ich pracowników to osoby niepełnosprawne lub znajdujące się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy (tzw. inicjatywy chronionego zatrudnienia). Mają również przepis, zgodnie z którym duże kontrakty mogą być dzielone na mniejsze części – na przykład przy zakupie żywności do posiłków szkolnych, zamiast jednego dużego kontraktu, można je podzielić na części dotyczące np. mięsa, ryb i nabiału. Wreszcie, zawierają przepisy dotyczące zaangażowania rynku, dzięki którym nadchodzące możliwości i szersze cele,

które zamawiający chce zrealizować, mogą być z wyprzedzeniem komunikowane potencjalnemu rynkowi. Wszystko to może pośrednio prowadzić do tego, że więcej MŚP, przedsiębiorstw będących własnością kobiet i PES będzie realizować kontrakty, a tym samym przyczyniać się do eliminowania nierówności płci.

2.3.2 PRZYKŁADY UWZGLĘDNIANIA KWESTII PŁCI PODCZAS INICJOWANIA ZAMÓWIEŃ

Miasto Umeå (Szwecja) prowadzi prace na rzecz równości płci od ponad 40 lat. W ramach tych działań miasto posiada konkretnych radnych koncentrujących się na równości płci, strategię równości płci i dwóch dedykowanych urzędników ds. równości płci, a także wdrożyło znaczenie przełamania stereotypów płciowych w programie nauczania szkół. Kluczowym elementem podejścia Umeå było projektowanie przestrzeni publicznych i usług (a tym samym późniejszych zamówień publicznych) z uwzględnieniem kwestii płci jako głównego czynnika i elementu decyzyjnego. Obejmuje to zaprojektowanie dobrze oświetlonego i szerokiego tunelu na dworcu kolejowym, który łączy dwie części miasta. Ten i inne przykłady stanowią część „Wycieczki po Umeå z perspektywy płci” (Gendered Landscape Tour), która wyraźnie pokazuje, w jaki sposób płeć jest uwzględniana w projektowaniu (zamawianiu) różnych towarów, usług i robót.

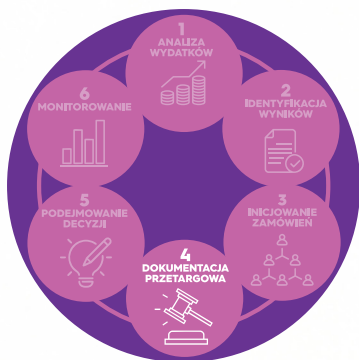

DETAIL OF THE ARTWORK "LEV!" ©FA+/BILDUPPHOVSRÄTT2025

2.3.3 KATALOG UWZGLĘDNIENIA KWESTII PŁCI PRZY INICJOWANIU ZAMÓWIEŃ

Poniżej przedstawiono niektóre typowe towary, usługi i roboty, które są nabywane przez władze publiczne, oraz omówiono istotność włączenia kwestii płci w ich planowanie.

DOSTAWY/USŁUGI/ROBOTY	ISTOTNOŚĆ (TAK/NIE)	UZASADNIENIE
Transport publiczny	Tak	Efektywny rozkład jazdy może wspierać kobiety w dostępie do zatrudnienia oraz zachęcać zarówno mężczyzn, jak i kobiety do częstszego korzystania, jeśli jest dopasowany do godzin pracy i czasu wolnego. Inne elementy związane z równością płci mogą dotyczyć: opłat i przystępności cenowej, dostępności pojazdów, bezpieczeństwa i siły roboczej.
Budowa	Tak	Różne grupy będą korzystać ze zbudowanych obiektów w różny sposób, a ich projekt musi być odpowiednio dostosowany. Ponadto kobiety są niedostatecznie reprezentowane w niektórych częściach sektora budowlanego, a zamówienia publiczne mogłyby być wykorzystane jako środek do zapewnienia większej równowagi płci, zwłaszcza w obszarach budownictwa, gdzie stereotypy płciowe przyczyniają się do powstawania luk płacowych.
Sprzątanie	Tak	Prace związane z tymi usługami są tradycyjnie zorientowane na kobiety. Projekt usługi powinien uwzględniać zarówno potrzeby i warunki pracy kobiet, jak i zachęcanie mężczyzn do podejmowania ról, w których są niedostatecznie reprezentowani.
Wydarzenia kulturalne	Tak	Istnieje tradycyjna grupa osób, które uczestniczą w określonych wydarzeniach kulturalnych. W projektowaniu usługi należy zatem skupić się na tym, jak zdywersyfikować wykonawców i uczestników oraz wprowadzić nowe kultury i doświadczenia.
Mundury	Tak	Mundury muszą być dostosowane do wymagań sylwetek różnych grup, co powinno być zbadane przed przetargiem, aby zapewnić eliminację wszelkich nierówności. Jest to istotne np. w przypadku straży pożarnej.
Usługi rekreacyjne i wypoczynkowe	Tak	Ludzie będą korzystać z usług rekreacyjnych i wypoczynkowych w różny sposób, co oznacza, że wymagany jest różny sprzęt, a także różne usługi. Obejmuje to zachęcanie kobiet i dziewcząt do uprawiania sportu oraz zapewnienie sprawiedliwego przydziału czasu na korzystanie z obiektów.
Usługi opieki zdrowotnej	Tak	Różne płcie korzystają z usług i placówek zdrowotnych w różny sposób, przy czym mężczyźni rzadziej niż kobiety korzystają z dostępu do usług zdrowotnych.
Dostawy sprzętu komputerowego	Nie	Ten towar nie ma znaczenia płciowego.
Odbiór odpadów	Nie	Ta usługa nie ma znaczenia płciowego, ponieważ i tak powinna być zapewniona równość świadczeń.
Zakup paneli solarnych	Nie	Ten towar nie ma znaczenia płciowego.

2.4 KROK 4 – DOKUMENTACJA PRZETARGOWA

Krok 4 „Cyklu Zamówień” dotyczy przygotowywania dokumentacji przetargowej. Jest to etap, na którym pracownicy działów technicznych, którzy zaplanowali towary, usługi lub roboty, które zamierzają nabyć, współpracują z Działem Zamówień Publicznych, aby opracować dokumentację do wystąpienia na rynek w celu uzyskania odpowiedzi. Dokumentacja ta ma na celu zadanie rynkowi pytań dotyczących:

- Sposobu, w jaki wykonawcy będą realizować towary, usługi lub roboty – ich metodologii.
- Kosztu realizacji dostawy, usługi lub robót.
- Ram czasowych realizacji.
- Ich doświadczenia w realizacji podobnych dostaw, usług lub robót w przeszłości.

Na tym etapie dokumentacja może również żądać od rynku informacji na temat tego, w jaki sposób zrealizują oni również odpowiednie lokalne cele ekonomiczne, społeczne, środowiskowe i płciowe zidentyfikowane podczas inicjowania zamówienia (Krok 3). Należy zauważyć, że wszelkie zawarte klauzule muszą mieścić się w parametrach prawa krajowego dotyczącego zamówień, ponieważ w różnych państwach członkowskich UE obowiązują różne przepisy i progi.

2.4.1 JAK MOŻNA UWZGLĘDNIĆ KWESTIE PŁCI PODCZAS PRZYGOTOWYWANIA DOKUMENTACJI PRZETARGOWEJ?

Istnieją cztery sposoby uwzględnienia kwestii płci podczas procesu przygotowywania dokumentacji przetargowej, włączając w to konkretne pytania, które można skierować do rynku w sprawie klauzul związanych z równością płci. Pierwszym jest

wykorzystanie podstaw wykluczenia. Równość płci nie dotyczy tylko mężczyzn i kobiet – rzeczywiście istnieją krzyżowe nierówności, przez którą nierówność płci będzie miała głębszy wpływ na określone grupy, takie jak osoby ze społeczności Czarnoskórych i Mniejszości Etnicznych (BAME), osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze i młodzież. Podstawy wykluczenia uznają te nierówności krzyżowe i umożliwiają lokalnym gminom, instytucjom wiodącym i władzom regionalnym wykluczenie określonych organizacji z zamówienia, jeśli mają historię niespełniania pewnych warunków dotyczących ich działalności. Organizacje mogą zostać wykluczone, jeśli zostały skazane za handel ludźmi lub wykorzystanie pracy dzieci; za niepłacenie podatków lub składek na ubezpieczenie społeczne; oraz za nieprzestrzeganie prawa pracy.

Drugim jest użycie opisu przedmiotu zamówienia – są to konkretne elementy, które każda organizacja wypełniająca dokumentację przetargową będzie musiała spełnić w odniesieniu do celu społecznego, środowiskowego lub płciowego. Biorąc za przykład zamówienie na usługę gastronomiczną dla gminy, opis przedmiotu zamówienia mógłby określać wymóg, aby 75% całej żywności pochodziło z rolnictwa ekologicznego. W przypadku kontraktu na budownictwo socjalne i konkretnie w odniesieniu do płci, może to być specyfikacja dotycząca określonej ilości oświetlenia wokół osiedla lub określonej liczby miejsc opieki nad dziećmi w określonej odległości od osiedla.

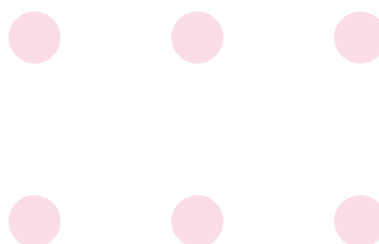
Trzecim jest użycie kryteriów oceny ofert – są to sytuacje, w których organizacje wykraczają poza standardowe oczekiwania opisu przedmiotu zamówienia i zdobywają punkty podczas oceny (Krok 5) za takie działanie. Biorąc za przykład usługę gastronomiczną, organizacje mogłyby szczegółowo opisać w swoich ofertach, że zapewnią 80%, 90% lub 100% żywności z rolnictwa ekologicznego i odpowiednio zdobyłyby więcej punktów. Kryteria oceny ofert mogą również przybrać formę pytania – jeśli powiedzmy, że lokalna gmina, instytucja wiodąca lub samorząd regionalny zamierza przeciwdziałać bezrobociu poprzez zamówienia, mogą oni zadać konkretne pytania w dokumentacji firmom składającym oferty, np. ile miejsc pracy zamierzają utworzyć, w jaki sposób zamierzają to zrobić i dla kogo te miejsca pracy będą przeznaczone. Konkretnie przykłady kryteriów oceny ofert związanych z płcią szczegółowo opisujemy w poniższym katalogu.

Czwartym jest użycie etykiet / certyfikatów – często istnieją standardy ogólnounijne dotyczące praktyk społecznych lub środowiskowych organizacji. W odniesieniu do płci, istnieją etykiety takie jak Family Audit Label, która certyfikuje efektywne wdrażanie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym w organizacjach.

2.4.2 PRZYKŁADY UWZGLĘDNIANIA KWESTII PŁCI PODCZAS PRZYGOTOWYWANIA DOKUMENTACJI PRZETARGOWEJ

Podczas testowania działań w ramach Sieci Planowania Działań GenProcure, Zagrzeb (Chorwacja) przetestował włączenie kwestii społecznych, środowiskowych i dotyczących równości płci podczas rzeczywistego zamówienia na projekt i zagospodarowanie parku. Miasto rozważyło projekt parku z perspektywy płci, a konkretnie pod kątem projektowania ścieżek i instalacji wystarczającego oświetlenia. Zagrzeb uwzględnił również kryteria społeczne dotyczące wolontariatu dla młodych ludzi oraz kryteria środowiskowe dotyczące rodzajów roślin wykorzystanych w krajobrazie.

2.4.3 KATALOG KLAUZUL DOTYCZĄCYCH RÓWNOŚCI PŁCI DO UWZGLĘDNIENIA PODCZAS PRZYGOTOWYWANIA DOKUMENTACJI PRZETARGOWEJ

Poniżej przedstawiono przykłady klauzul związanych z równością płci, które można wykorzystać w celu umożliwienia równości płci w zamówieniach oraz w realizacji dostaw, usług i robót. Klauzule te mogą być włączone do dokumentacji przetargowej jako kryteria oceny ofert i są zaprojektowane tak, aby można je było zastosować do każdej formy istotnego zamówienia na towary, usługi lub roboty.

KLAUZULA PŁCIOWA 1 – DOWÓD NA ORGANIZACYJNE PODEJŚCIE DO ELIMINOWANIA NIERÓWNOŚCI

- Prosimy o przedstawienie szczegółów dotyczących podejścia Państwa organizacji do eliminowania nierówności wśród jej pracowników.
- Czy posiadają Państwo wdrożone podstawowe polityki dotyczące, na przykład, godzin pracy, dywersyfikacji siły roboczej, elastycznych form zatrudnienia i ścieżek rozwoju/awansu?
- Czy posiadają Państwo wdrożony Plan Równości?

KLAUZULA PŁCIOWA 2 – JAKOŚĆ PLANU RÓWNOŚCI

- Prosimy o przedstawienie dalszych szczegółów na temat Państwa istniejącego Planu Równości (w tym jego elementów składowych), a w szczególności o opisanie, w jaki sposób, poprzez realizację niniejszej umowy, zwiększą Państwo równość płci w swojej organizacji.

KLAUZULA PŁCIOWA 3 – WYKAZANIE SIĘ DOŚWIADCZENIEM W DOTARCIU ZARÓWNO DO KOBIEĆ, JAK I MĘŻCZYZN

- Prosimy o szczegółowe przedstawienie dotychczasowego doświadczenia Państwa organizacji w dotarciu zarówno do kobiet, jak i mężczyzn przy świadczeniu podobnych umów na towary, usługi i roboty.
- Prosimy skoncentrować się w szczególności na grupach, które napotykają wyzwania w dostępie do tych towarów, usług i robót, oraz na tym, w jaki sposób pokonali Państwo te trudności podczas realizacji umowy.

KLAUZULA PŁCIOWA 4 – PRZECIWDZIAŁANIE BEZROBOCIU W GRUPACH NAJBARDZIEJ ZAGROŻONYCH

- Prosimy o szczegółowe opisanie, w jaki sposób, w wyniku realizacji niniejszej umowy, Państwa organizacja utworzy nowe możliwości zatrudnienia dla osób, które pozostają bez pracy najdłużej.
- Prosimy o szczegółowe podanie:
- Ile stanowisk pracy zamierza Państwo utworzyć.
 - Kogo zamierzają Państwo objąć docelowo nowymi możliwościami zatrudnienia i w jaki sposób Państwo do tych osób dotrą.
 - Kiedy podejmą Państwo te działania w ramach umowy.
 - W jaki sposób będą Państwo monitorować osiągnięcia w stosunku do tego wyniku.

KLAUZULA PŁCIOWA 5 – PRZECIWDZIAŁANIE STEREOTYPOM PŁCIOWYM POPRZECZ UMOWĘ

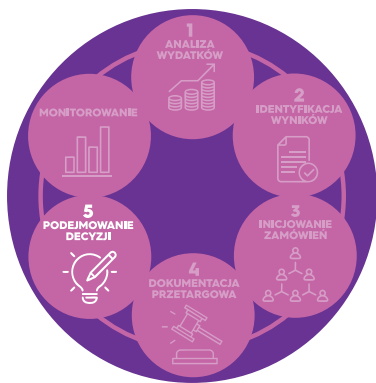
- Prosimy o szczegółowe opisanie, w jaki sposób Państwa organizacja przeciwdziałać będzie stereotypom płciowym w trakcie realizacji umowy.
- Na przykład, w jaki sposób będą Państwo dążyć do przyciągnięcia kobiet do ról tradycyjnie zajmowanych przez mężczyzn? W jaki sposób będą Państwo dążyć do podniesienia kwalifikacji Państwa pracowników?

KLAUZULA PŁCIOWA 6 – DYWERSYFIKACJA WŁASNEGO ŁAŃCUCHA DOSTAW

- Prosimy o szczegółowe opisanie, w jaki sposób Państwa organizacja zapewni nowe wydatki u MŚP / Przedsiębiorstw będących własnością kobiet / Podmiotów Ekonomii Społecznej jako podwykonawców w ramach niniejszej umowy.
- W szczególności prosimy o szczegółowe podanie:
- Co Państwa organizacja planuje zrobić, aby zwiększyć możliwości podwykonawstwa dla tego typu organizacji.
 - Kiedy podejmą Państwo te działania w ramach umowy.
 - W jaki sposób będą Państwo monitorować osiągnięcia w stosunku do tego celu.

KLAUZULA PŁCIOWA 7 – ZAPEWNIENIE SZKOLEŃ Z ZAKRESU RÓWNOŚCI I SZERSZEGO PODNOSZENIA ŚWIADOMOŚCI

- Prosimy o szczegółowe opisanie, czy przeprowadzą Państwo szkolenia dla pracowników dotyczące równości płci oraz jaki będzie ich zakres/tematyka.
- Prosimy również o szczegółowe przedstawienie wszelkich działań o wartości dodanej, które podejmą Państwo w ramach realizacji umowy, a które będą dotyczyły równości płci. Na przykład, wykłady w lokalnych szkołach lub dedykowane projekty społeczne.

2.5 KROK 5 – PODEJMOWANIE DECYZJI

Krok 5. „Cyklu Zamówień Publicznych” dotyczy podejmowania decyzji – to tutaj odpowiedzi organizacji na dokumentację z Kroku 4. są oceniane zgodnie z zestawem kryteriów i podejmowana jest decyzja o wyłonieniu zwycięskiego oferenta. Tradycyjnie podejmowanie decyzji będzie opierać się na dwóch czynnikach: cenie oferowanej przez organizację składającą ofertę (przy czym te, które oferują najniższą cenę, otrzymują więcej punktów) oraz jakości proponowanej metody i doświadczenia oferowanego przez organizację (przy czym te, które mają lepsze metody i większe doświadczenie, otrzymują więcej punktów). Różne wagi są stosowane do kosztu i jakości w zależności od zamawianego towaru, usługi lub roboty – na przykład w przypadku projektu budowlanego może to być 40% cena i 60% jakość.

2.5.1 JAK MOŻNA UWZGLĘDNIĆ KWESTIE RÓWNOŚCI PŁCI PODCZAS PODEJMOWANIA DECYZJI?

Samorządy lokalne, instytucje wiodące i samorządy regionalne mogą dodać trzeci czynnik podczas podejmowania decyzji, oprócz kosztu i jakości, który polega na punktowaniu i ważeniu odpowiedzi na pytania dotyczące kryteriów wyboru w zakresie wyników społecznych, środowiskowych i związanych z równością płci. Na przykład, w opisanym powyżej projekcie budowlanym, mogą chcieć, aby waga wynosiła 30% cena, 50% jakość i 20% kwestie równości płci. Oznacza to, że odpowiedzi organizacji składających oferty na pytania dotyczące kryteriów wyboru w zakresie kwestii płci wyszczególnione w Kroku 4 będą miały realny wpływ na decyzję o tym, której organizacji przyznać zamówienie.

Samorządy lokalne, instytucje wiodące i samorządy regionalne muszą zatem oceniać odpowiedzi organizacji składających oferty dotyczące pytań zorientowanych na kwestie płciowe w ramach kryteriów wyboru w sposób jakościowy i ilościowy. Może to być przeprowadzane zarówno przez specjalistów ds. zamówień publicznych, jak i specjalistów ds. równości płci, którzy powinni przejrzeć odpowiedzi i przyznać punkty na podstawie jakości ich odpowiedzi oraz korzystając z systemu punktacji takiego jak ten wyszczególniony w poniższym katalogu.

W przypadku oceny opisów przedmiotu zamówienia wyszczególnionych w dokumentacji przetargowej w Kroku 4., jest prawdopodobne, że organizacja odpowiadająca albo spełni wymóg dostarczenia 75% żywności z rolnictwa ekologicznego, albo go nie spełni. Zatem punkty powinny być przyznawane tylko organizacjom składającym oferty, które spełniają wymagania opisu przedmiotu zamówienia, przy czym ich ocena stanowi część wagi jakości, a nie ma samodzielnej wagi, jak ma to miejsce w przypadku kryteriów wyboru.

2.5.2 PRZYKŁADY UWZGLĘDNIENIA KWESTII PŁCI PODCZAS PODEJMOWANIA DECYZJI

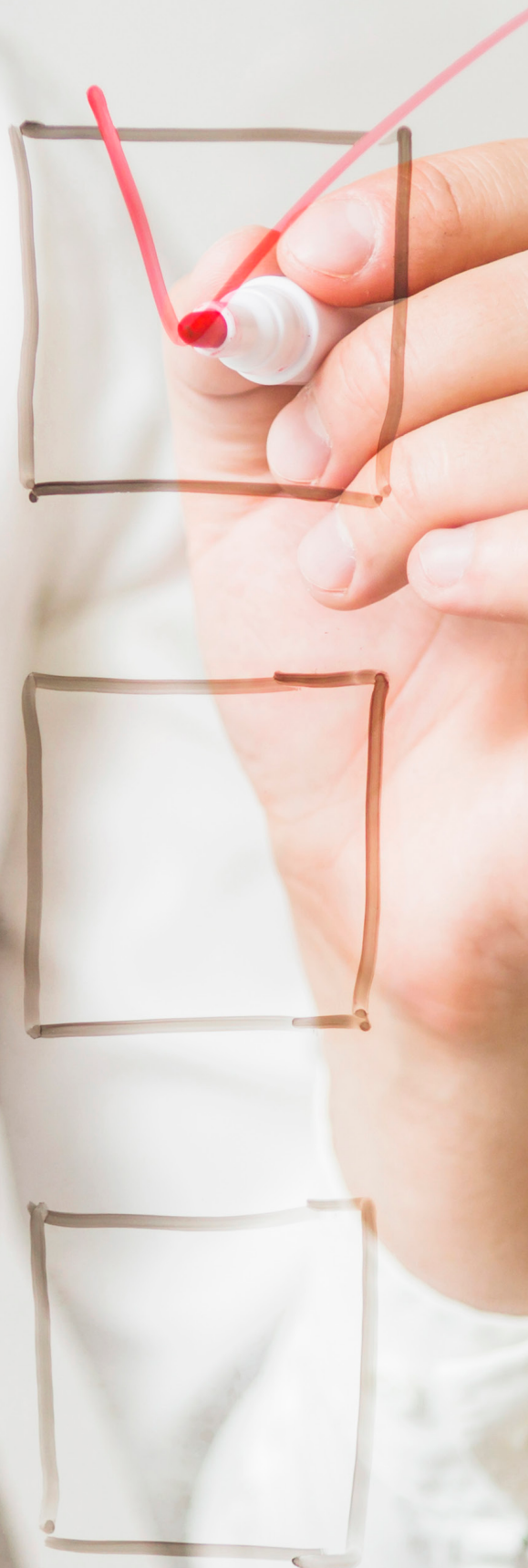
Ocena opisu przedmiotu zamówienia i kryteriów oceny ofert jest zazwyczaj standaryzowana, aby uniknąć możliwości zakwestionowania. W związku z tym nie zamieściliśmy tutaj przykładów konkretnych samorządów lokalnych, instytucji wiodących ani władz regionalnych – zamiast tego, szczegóły systemu punktacji podajemy w poniższym Katalogu.

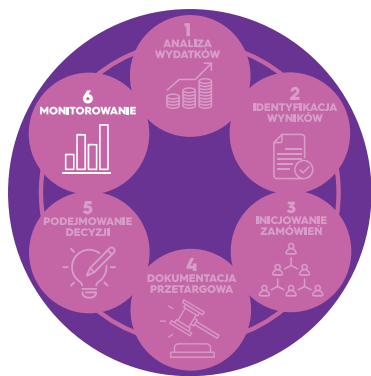

2.5.3 KATALOG KLAUZUL RÓWNOŚCI PŁCI PODCZAS PODEJMOWANIA DECYZJI

Aby przeprowadzić ocenę odpowiedzi na kryteria oceny oferty samorządy lokalne mogą stosować system punktowy, taki jak ten szczegółowo opisany poniżej:

PUNKTY	KRYTERIA OCENY
0	ZERO PUNKTÓW Odpowiedź całkowicie nie spełnia wymaganego standardu lub nie udziela odpowiedzi
1	SŁABY Odpowiedź spełnia tylko elementy kryteriów, ale budzi poważne zastrzeżenia w następujących obszarach: » Występuje co najmniej jedno zagadnienie wymagające znacznej uwagi. » Propozycje nie dowodzą kompetencji ani zrozumienia. » Odpowiedź jest uboga w szczegóły i nieprzekonująca. » Odpowiedź zawiera ograniczone odniesienia do kwestii związanych z płcią.
2	ZADOWALAJĄCY Odpowiedź ogólnie spełnia wymagany standard. Występują pewne obszary budzące zastrzeżenia oraz ograniczone, drobne kwestie wymagające dalszego wyjaśnienia. Odpowiedź wykazuje: » Zadowalające zrozumienie kryteriów. » Wystarczającą kompetencję wykazaną poprzez odpowiednie dowody. » Pewien wgląd w wyzwania, którymi należy się zająć. » Odpowiedź odnosi się do części wyników związanych z płcią, a także wykazuje pewne doświadczenie rynkowe.
3	DOBRY Odpowiedź spełnia wymagany standard we wszystkich istotnych aspektach. Nie ma żadnych obszarów budzących zastrzeżenia, chociaż mogą występować ograniczone, drobne kwestie wymagające dalszego wyjaśnienia. Odpowiedź wykazuje: » Dobre zrozumienie kryteriów. » Wystarczającą kompetencję wykazaną poprzez odpowiednie dowody. » Pewien wgląd w wyzwania, którymi należy się zająć. » Odpowiedź odnosi się do wyników związanych z płcią i wykazuje także dobre doświadczenie rynkowe.
4	DOSKONAŁY Odpowiedź przekracza oczekiwania w zakresie wyników związanych z płcią i nie pozostawia wątpliwości co do zdolności i zaangażowania w realizację wymaganych działań. Odpowiedź wykazuje: » Bardzo dobre zrozumienie wymagań. » Doskonałe propozycje wykazane poprzez odpowiednie dowody. » Znaczący wgląd w wyzwania, którymi należy się zająć. » Odpowiedź prawdopodobnie zaproponuje również dodatkową wartość wykraczającą poza to, co jest oczekiwane. » Odpowiedź odnosi się do wyników związanych z płcią i wykazuje także dogłębne doświadczenie rynkowe.

2.6 KROK 6 – MONITOROWANIE

Krok 6 „Cyklu Zamówień Publicznych” dotyczy monitorowania. Po podjęciu w Kroku 5 decyzji o zwycięskiej organizacji składającej ofertę, wszystkie zobowiązania, jakie złożyła w związku z towarem, usługą lub pracą, którą ma dostarczyć, zostaną przeniesione do umowy. Będzie to obejmować zobowiązania dotyczące realizacji lokalnych wyników gospodarczych, społecznych, środowiskowych oraz w zakresie płci jako części umowy. Krok 6 polega na monitorowaniu wydajności wybranego wykonawcy podczas realizacji umowy i zapewnieniu, że używa uzgodnionej metody, dotrzymuje ram czasowych i budżetów oraz wywiązuje się ze wszelkich zobowiązań społecznych, środowiskowych lub dotyczących płci.

2.6.1 JAK UWZGLĘDNIĆ KWESTIE PŁCI PODCZAS MONITOROWANIA?

Lokalne samorządy, instytucje wiodące i samorządy regionalne mogą monitorować uzgodnione przez zwycięskiego oferenta wyniki w zakresie płci na trzy sposoby. Po pierwsze, monitorowanie może odbywać się w sposób ilościowy, kiedy wybrany wykonawca dostarcza dane wyjściowe w różnych momentach realizacji umowy w odniesieniu do określonych wskaźników – na przykład liczby nowych miejsc pracy utworzonych w wyniku realizacji umowy.

Po drugie, monitorowanie może odbywać się w sposób jakościowy, kiedy wybrany dostawca opowiada o wpływie uwzględnienia kwestii płci na osoby, które z tego korzystają – na przykład w przypadku utworzenia nowego miejsca pracy w wyniku realizacji umowy, opowiadając o jego wpływie na życie rodzinne, dochody oraz zdrowie i dobre samopoczucie danej osoby.

Po trzecie, monitorowanie może odbywać się w sposób retrospektywny, kiedy po zakończeniu umowy wybranemu dostawcy wysyłana jest ankieta z serią pytań dotyczących jego wkładu w realizację szerszych lokalnych wyników gospodarczych, społecznych, środowiskowych i dotyczących płci. Powinno to bezpośrednio nawiązywać do wyników wyszczególnionych w strategii zamówień i innych strategiach.

2.6.2 PRZYKŁADY UWZGLĘDNIANIA KWESTI PŁCI PODCZAS MONITOROWANIA

Emakunde, Baskijski Instytut Kobiet (Hiszpania), opracował zestaw narzędzi do monitorowania klauzul dotyczących płci wykorzystywanych w zamówieniach publicznych. Narzędzie to jest kwestionariuszem ewaluacyjnym skupiającym się na 11 pozycjach, takich jak „liczba zatrudnionych kobiet”, i jest zaprojektowane do wypełniania przez wybranego dostawcę w trakcie realizacji umowy.

2.6.3 KATALOG WSKAŹNIKÓW PŁCI DO UWZGLĘDNIENIA W MONITOROWANIU

Ilościowe wskaźniki płci monitorowane podczas realizacji umowy powinny bezpośrednio nawiązywać do wyników w zakresie płci (Krok 2) oraz odpowiedzi na pytania zadane w ramach „Kryteriów Oceny” (Krok 4). Poniżej przedstawiono przykłady wskaźników wyjściowych dotyczących płci, które można monitorować:

- Liczba nowych miejsc pracy utworzonych dla kobiet.
- Redukcja luki płacowej między płciami.
- Liczba (i odsetek) podwykonawców będących MŚP/ przedsiębiorstwami posiadanymi przez kobiety/PES (Podmiotami Ekonomii Społecznej).
- Liczba przypadków podważenia stereotypów płciowych w wyniku realizacji umowy.
- Liczba zrealizowanych szkoleń na temat równości płci.
- Liczba zrealizowanych szerszych działań podnoszących świadomość.

3 WNIOSKI

WNIOSKI

Niniejszy „Katalog uwzględniania kwestii płci i klauzul dotyczących równości płci w zamówieniach publicznych” przedstawił, w jaki sposób kwestie płci mogą stanowić część każdego z sześciu kroków „Cyklu Zamówień Publicznych”. Katalog kończy się poniższym podsumowaniem kluczowych zaleceń dla każdego z 6 kroków.

KROK 1 – ANALIZA WYDATKÓW

- › Zrozumienie, na co idą wydatki w ramach zamówień publicznych w ujęciu geograficznym, sektorowym oraz pod względem rodzaju działalności.
- › Rozdzielenie danych dotyczących rodzaju działalności według płci w celu wyszczególnienia odsetka wydatków przeznaczanych na przedsiębiorstwa będące własnością kobiet.
- › Wykorzystywanie ankiet do identyfikacji dodatkowych danych dotyczących płci, pozyskiwanych od dostawców.

KROK 2 – IDENTYFIKACJA WYNIKÓW (STRATEGIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH)

- › Opracowanie strategii zamówień publicznych, która szczegółowo określa typy konkretnych wyników w zakresie płci, do których osiągnięcia chcemy przyczynić się poprzez zamówienia publiczne.

KROK 3 – INICJOWANIE ZAMÓWIEŃ

- › Zbadanie, czy istnieje aspekt płciowy w kontekście zamawianego towaru, usługi lub pracy.
- › Zbadanie znaczenia konkretnych wyników w zakresie płci dla charakteru zamawianego towaru, usługi lub pracy.
- › Wykorzystanie zamówień zastrzeżonych, podziału na części (lotting) oraz zaangażowania rynku jako mechanizmów pośredniego otwierania zamówień na MŚP, przedsiębiorstwa będące własnością kobiet i PES (Podmioty Ekonomii Społecznej).

KROK 4 – DOKUMENTACJA PRZETARGOWA

- › Użycie podstaw wykluczenia do odrzucenia organizacji z nieetyczną historią.
- › Użycie opisu przedmiotu zamówienia do szczegółowego określenia oczekiwanych wymagań dotyczących rezultatów w zakresie równości płci.
- › Użycie kryteriów oceny aby umożliwić organizacjom składającym oferty zdobycie punktów za rezultaty w zakresie równości płci.
- › Użycie etykiet aby zapewnić spełnienie określonych standardów.

KROK 5 – PODEJMOWANIE DECYZJI

- › Ustalenie wagi kryteriów decyzyjnych w odniesieniu do odpowiedzi na kryteria oceny dotyczących rezultatów w zakresie równości płci.
- › Zastosowanie ilościowego i jakościowego systemu punktacji do oceny odpowiedzi organizacji składających oferty w przetargu

KROK 6 – MONITOROWANIE

- › Gromadzenie danych wyjściowych podczas realizacji umowy, w odniesieniu do wyników w zakresie równości płci.
- › Opowiadanie historii wpływu na wyniki w zakresie równości płci.

40 SŁOWNIK TERMINÓW I KLUCZOWE ODSYŁACZE

4.1 SŁOWNIK TERMINÓW I KLUCZOWE ODSYŁACZE

INSTYTUCJE WIODĄCE

Są to duże organizacje, często z sektora publicznego, które mają znaczącą obecność w mieście, ponieważ wydają dużo pieniędzy na zakup towarów, usług i robót; zatrudniają wielu ludzi; oraz posiadają grunty i aktywa. Jest mało prawdopodobne, że znikną, i obejmują one władze lokalne, spółdzielnie mieszkaniowe i zdrowotne oraz uniwersytety.

DYREKTYWY UE DOTYCZĄCE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH (2014)

Są to kluczowe wymogi legislacyjne dotyczące zamówień publicznych, których muszą przestrzegać samorządy lokalne i regionalne. Koncentrują się one głównie na konkurencji i przejrzystości, ale umożliwiają również realizację celów społecznych (w tym dotyczących płci) i środowiskowych.

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE UWZGLĘDNIAJĄCE KWESTIE PŁCI

Jest to sytuacja, w której kwestie płci są aktywnie włączane w planowanie zamówień publicznych dostaw, usług i robót budowlanych, a klauzule dotyczące płci są uwzględniane w dokumentacji przetargowej i w procesie podejmowania decyzji o zamówieniu.

NIERÓWNOŚCI PŁCI

Są to różnice doświadczane przez mężczyzn i kobiety wynikające z ich płci. Nierówności te mogą dotyczyć wynagrodzenia, dostępu do usług, przedsiębiorczości i reprezentacji.

NIERÓWNOŚCI KRZYŻOWE

Jest to termin używany do opisu grup ludzi, dla których nierówność jest pogłębiona poza ich płeć, i obejmuje osoby z niepełnosprawnościami, osoby z grupy czarnoskórych i mniejszości etnicznych, społeczności romskie oraz osoby młodsze i starsze.

SAMORZĄDY LOKALNE

Są to organizacje na poziomie miasta odpowiedzialne za świadczenie usług publicznych. Posiadają zarówno reprezentację polityczną w formie burmistrzów i radnych, jak i reprezentację urzędniczą.

NGOs - ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Są to organizacje, które świadczą usługi i prowadzą działania dla społeczności i działają w sposób non-profit.

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

Jest to proces wykorzystywany przez samorządy lokalne, instytucje wiodące i samorządy regionalne do zakupu towarów, usług i robót.

SAMORZĄDY REGIONALNE

Są podobne do samorządów lokalnych, ale działają na większym poziomie geograficznym regionu.

MŚP (MAŁE I ŚREDNIE PRZEDSIĘBIORSTWA)

Są to przedsiębiorstwa zatrudniające do 250 osób.

PODMIOTY EKONOMII SPOŁECZNEJ

To szeroka kategoria obejmująca przedsiębiorstwa społeczne, spółdzielnie, organizacje pożytku publicznego i stowarzyszenia charytatywne. Zwykle reinwestują wszelkie zyski z powrotem w misję swojej organizacji i szersze projekty społeczne.

RYNEK

Odnosi się do organizacji, które będą ubiegać się o możliwość zamówienia. Może obejmować duże międzynarodowe korporacje, MŚP, PES i NGO.

4.2 KLUCZOWE ODSYŁACZE (WSPOMNIANE W TEKŚCIE)

- (a) Więcej informacji na temat URBACT można znaleźć na [Stronie Internetowej URBACT](#)
- (b) Więcej informacji na temat Sieci Planowania Działań GenProcure można znaleźć na [Stronach internetowych GenProcure](#)
- (c) Cykl Zamówień Publicznych” jest ramą dla [Szkolenia Online URBACT na temat Strategicznych zamówień publicznych](#)
- (d) Europejskie Dyrektywy dotyczące Zamówień Publicznych można zobaczyć [tutaj](#)
- (e) To [narzędzie do analizy wydatków](#) zostało przekazane w ramach Sieci Transferu URBACT Making Spend Matter

INNE POMOCNE ŹRÓDŁA

- › URBACT podjął szereg prac dotyczących Miast Równości Płci – więcej informacji [tutaj](#)
- › URBACT stworzył również internetowy kurs szkoleniowy na temat [Zamówień Publicznych Uwzględniających Kwestie Płci](#)
- › Europejski Instytut ds. Równości Płci opracował szereg materiałów na temat Zamówień Publicznych Uwzględniających Kwestie Płci, w tym Indeks Równości Płci – więcej informacji [tutaj](#)
- › Więcej informacji na temat Emakunde, Baskijskiego Instytutu Kobiet można znaleźć [here](#)
- › Więcej informacji na temat podejścia Wiednia do Zamówień Publicznych Uwzględniających Kwestie Płci można zobaczyć [tutaj](#)
- › Więcej informacji na temat raportu Global Gender Gap można znaleźć [tutaj](#)

